

10. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо приймання та комп'ютерної обробки податкової звітності платників податків в органах ДПС України: Наказ Державної податкової служби України від 14.06.2012. № 516. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://profiwins.com.ua/uk/letters-and-orders/gna/3161-516.html>

УДК 657

Каткова Н.В.

к.е.н., доцент

доцент кафедри обліку і економічного аналізу

Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова

м. Миколаїв, Україна

Бурлан С.А.

к.е.н., доцент

професор кафедри обліку та аудиту

Чорноморський національний університет ім. П. Могили

м. Миколаїв, Україна

ЗАСОБИ ПРАКТИЧНОЇ РЕАЛІЗАЦІЇ КОНЦЕПЦІЇ ЗВІТНОСТІ У РЕЖИМІ РЕАЛЬНОГО ЧАСУ

В умовах швидко змінюючихся ринків, суспільства і бізнес-процесів менеджмент підприємств повинен отримувати релевантну і своєчасну інформацію для прийняття ефективних і своєчасних рішень. Тому все більше компаній усвідомлює дієвість і необхідність концепції звітності в режимі реального часу.

Як відомо, звіт в режимі реального часу означає повідомлення про подію в міру його виникнення, а не пізніше. У цьому контексті здійснюється облік подій, який дозволяє якомога швидше зробити облікову інформацію доступною, і як наслідок — переорієнтувати завдання і ресурси для досягнення критично важливих цілей.

Практична реалізація завдань впровадження звітів в режимі реального часу в системах бухгалтерської інформації визначається цілями, інформаційними потребами та можливостями конкретного підприємства.

Отримання своєчасної інформації про різні аспекти діяльності та її оцінка здійснюються за допомогою інформаційних технологій, що характеризуються значною обчислювальною потужністю та можливістю зберігання значного обсягу даних.

До основних засобів реалізації проблеми звітності в режимі реального часу відносяться системи управління бізнес-процесами (Business Process Management (BPM) і бізнес-аналітики (Business intelligence (BI), мобільні пристрої, хмарні сервіси, корпоративна архітектура і інтеграція корпоративних додатків, а також їх комбінації [1].

BPM — це клас програмного забезпечення, який реалізує концепцію процесного управління організацією, що передбачає моделювання, виконання, моніторинг та аналіз бізнес-процесів. Модуль моніторингу бізнес-активності (Business Activity Monitoring (BAM) забезпечує доступ в режимі реального часу до найбільш важливих індикаторів продуктивності бізнесу та надає можливість в режимі реального часу відслідковувати і обробляти найважливіші бізнес-події (нова угода, зміна ланцюжка поставок, зміна законодавства, запит на доопрацювання інформаційної системи і т. д.).

У цьому сенсі BPM з використанням BAM, мабуть, є однією з кращих технологій для звітів в режимі реального часу і безперервного аудиту. BPM дозволяє створювати внутрішні засоби управління, які можуть автоматично генерувати фінансові та нефінансові звіти для прийняття рішень.

Функціональні можливості для підтримки звітів в режимі реального часу надає також система Business Intelligence. BI — це технології і інструменти, основне призначення яких полягає у перетворенні даних, накопичених в оперативних системах підприємства, в інформацію, яка може використовуватися для прийняття управлінських рішень. При цьому увага зосереджується лише на ключових факторах ефективності бізнесу, моделюючи результат різних варіантів дій.

Найважливішою тенденцією в сфері бухгалтерського обліку на сьогодні є зміна акцентів в роботі облікового персоналу з традиційного бухгалтерського проведення господарських операцій на інформаційне забезпечення стратегічного управління. Технологічні можливості BI можуть дозволити це здійснити, надаючи звіти в режимі реального часу з розширеними панелями моніторингу, спеціально розробленими для цієї мети. Крім того, системні засоби дозволяють бухгалтерам створювати звіти в інтерактивному режимі і автономно з використанням середовища, яке дозволяє їм вибирати дані для формування звітності, проводити аналіз і створювати сценарії.

Смартфони і інші мобільні пристрої давно використовуються менеджментом і власниками бізнесу, щоб бути в курсі ділової інформації. В даний час компанії, що розробляють системи BI, наприклад MicroStrategy, пропонують спеціальні мобільні додатки (mobile BI), оптимізовані звіти та інформаційні панелі яких (інформація повинна бути сфокусована на ключових показниках ефективності, показана графічно, що дозволить менеджерам оцінювати найбільш важливі факти, будь то фінансові або нефінансові показники) оперативно надають важливу інформацію незалежно від місця розташування. При цьому, є можливість створювати власні програми для мобільних додатків, адаптовані до будь-якої бізнес-функції або ролі [2]. В цьому ракурсі конвергенція між бізнес-звітністю і мобільністю з особливим акцентом на режимі реального часу здається очевидною.

Останнім часом хмарні обчислення стали однією з ключових технологій для підприємств. Хмарні сервіси пропонують безліч переваг для бізнесу, такі як

сучасний інтерфейс, гнучкість, масштабованість і більш низькі витрати на початкове і технічне обслуговування, вбудована аналітика для підтримки ефективних бізнес-рішень в режимі реального часу, вбудовані інструменти взаємодії для розширення спільної роботи і продуктивності, повсюдний мобільний доступ до додатків, простота пошуку та обміну інформацією, самообслуговування користувачів для спрощення ініціалізації і системного адміністрування, здатність більш ефективно пов'язувати системи бек-офісу та фронт-офісу для підтримки стратегії компанії, тощо. На ринку існує безліч продуктів хмарного обліку, а також кілька основних платформ, спеціально призначених для звітів в режимі реального часу.

Архітектура підприємства (Enterprise Architecture (EA) визначає загальну структуру і функції підсистем в рамках всієї організації в цілому (включаючи партнерів та інші організації, що формують так зване «підприємство реального часу»), забезпечує загальну рамкову модель, стандарти і керівництво для архітектури рівня окремих проектів. Спільне бачення, яке забезпечується архітектурою підприємства, створює можливість єдиного проектування систем, адекватних, з точки зору забезпечення цілей організації, і здатних до взаємодії і інтеграції там, де це необхідно.

EA тісно пов'язана з інтеграцією корпоративних додатків (Enterprise application integration (EAI)). EAI — інтеграційна програмна структура, що об'єднує різного роду додатки, розроблені незалежно один від одного, так, щоб вони працювали як одне ціле, прозоро для користувача; за її допомогою організація досягає централізації і оптимізації в інтеграції корпоративних додатків. Технологія EAI стає найбільш функціональною тоді, коли необхідно об'єднати додатки в реальному часі для автоматизації бізнес-процесів, а також при необхідності одночасного внесення відповідних змін у всіх додатках.

Так, наприклад, системи бухгалтерської інформації не повинні працювати поодиночці, необхідна їх адекватна інтеграція з іншими інформаційними системами для більш ефективного і повноцінного забезпечення моніторингу бізнес-подій у реальному часі.

Слід зазначити, що при використанні EA і EAI для забезпечення звітності у режимі реального часу необхідно враховувати сучасні засоби, такі як мови звітності XBRL або можливості інтеграції ERP-систем, а також технічні аспекти продуктивності системи, які можуть впливати на відповіді в режимі реального часу.

Таким чином, все більше і більше суб'єктів господарювання починають використовувати облік і звітність в режимі реального часу, завдяки яким менеджери можуть стежити за ситуаціями та можливостями бізнесу в будь-який час з будь-якого місця. Завдання впровадження звітності в режимі реального часу в системах бухгалтерської інформації може бути вирішена технологічними засобами, такими як управління бізнес-процесами, моніторинг бізнес-активності та бізнес-аналітика, використання мобільних пристроїв і хмарних обчислень, архітектура підприємства та інтеграція корпоративних додатків.

Список використаних інформаційних джерел

1. Trigo A., Belfo F., Estébanez R. P. Accounting Information Systems: The Challenge of the Real-Time Reporting [Електронний ресурс] / A.Trigo, F. Belfo, R. P. Estébanez // Procedia Technology. — 2014. — №16. — С.118 – 127. — Режим доступу:
http://www.academia.edu/9738818/Accounting_Information_Systems_The_Challenge_of_the_Real-Time_Reporting
2. Mobile BI tools [Електронний ресурс]. — Режим доступу:
<https://www.microstrategy.com/us/products/capabilities/mobile>

УДК 336.1/.2

Коваль Н.І.

*к.е.н., доцент кафедри обліку та оподаткування в галузях економіки
Вінницький національний аграрний університет
м. Вінниця, Україна*

**СУТНІСТЬ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ НА МАКРО-
ТА МІКРОРІВНЯХ**

Серед численних економічних проблем, що постали перед Україною в сучасних умовах ведення господарства, одне з чільних місць посідає проблема розбудови ефективної податкової політики, що має на меті формування ефективної податкової системи, яка сприятиме стабільній та прозорій мобілізації грошових ресурсів до бюджетів усіх рівнів, активізує національну економіку, підвищить суспільний добробут, а також сформує необхідні умови для подальшої інтеграції України у європейське співтовариство [1].

Податкова політика держави є невід'ємною складовою фінансової політики. Вона не має самостійного характеру, оскільки податки, як інструмент впливу на економіку, застосовуються в комплексі з іншими методами її регулювання.

Загалом податкова політика – це система відносин, які складаються між платником податку і державою, а також стратегія їх дій у різних умовах господарювання та економічних системах.

Залежно від організаційної структури управління державою розрізняють податкову політику на макроекономічному рівні, тобто державну податкову політику, і на мікроекономічному рівні, тобто податкову політику суб'єкта оподаткування на рівні підприємства, фірми (юридичних і фізичних осіб) [3].

Варто зауважити, що на макроекономічному рівні податкова політика визначається рівнем державного втручання в економічний розвиток. Відповідно до цього можемо зазначити що, податкова політика – це система спрямованих дій та певних економічних, правових і організаційно-контрольних урядових